

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเวฬุวันวิทยา ตำบลหนองไผ่ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัย : พระครูวัชรอินทวงศ์ (สกล อินทวิโส/ตรีกุล)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาดาวสยาม วชิรปัญโญ, ดร. ป.ธ. ๖, พธ.บ., M.A.(สันตกฤต), Ph.D.(พุทธศาสนา)

: ผศ.ดร.สุวิน ทองปั้น, พธ.บ.(ปรัชญา), M.A.(Phil.), Ph.D.(Phil.)

: ดร.ไพฑูรย์ สอนมะไฟ, ป.ธ.๔, ศน.บ. (ปรัชญา), M.A.(Buddhist), Ph.D. (Buddhist)

วันที่สำเร็จการศึกษา ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการคือ ๑) เพื่อศึกษาความเป็นมาและสภาพการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเวฬุวันวิทยา ๒) เพื่อศึกษาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเวฬุวันวิทยา ๓) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเวฬุวันวิทยา ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา และพระวิทยากร รวมทั้งสิ้น จำนวน ๘ คน/รูป ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๘๔ คน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๑ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีของ Krejcie and Morgan โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๗๐ คน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

ความเป็นมา และสภาพการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเวฬุวันวิทยา เป็นหนึ่งในโรงเรียนวิถีพุทธที่ได้นำหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปรับใช้ในกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เยาวชนหรือนักเรียนในสถานศึกษามีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้นและเพื่อ

เป็นการป้องกันปัญหาต่างๆที่จะเกิดแก่เยาวชนเช่นปัญหาอาชญากรรมปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โรงเรียนวิถิพุทธเป็นโรงเรียนที่เน้นการบริหารศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมในด้านต่างๆ มีโครงสร้างการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งทุกกิจกรรมจะเน้นที่ครูผู้สอน และนักเรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนมุ่งประเมินผลสัมฤทธิ์แก่นักเรียนในการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนคิดเป็นทำเป็น หรือเป็นคนเก่งดี นอกจากนั้นครูผู้สอนก็ต้องเตรียมตัวให้พร้อมในการสอน มีแผนการสอนที่รัดกุมรู้จักการใช้สื่อการเรียนการสอน เช่นการใช้สื่อการสอนวิชาพุทธประวัติอาจจะใช้เป็นภาพสื่อทางวีดิทัศน์แผ่นพับพระพุทธรูปศาสนสถานเป็นต้น เพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

การเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเวฬุวันวิทยา ตำบลหนองไผ่ อำเภอรวยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและรายด้าน มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน แสดงว่า อยู่ในระดับมากอยู่ ๔ ด้าน และระดับปานกลาง อยู่ ๑ ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ด้านการเรียนการสอน ด้านใช้สื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผล และ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเวฬุวันวิทยา พบว่า ผลการสอนวิชาพระพุทธศาสนาผลของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนผลการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ และผลของกิจกรรมการทำบุญในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ ทำให้นักเรียนได้พัฒนาตนตามหลักพุทธธรรมต่างๆ อย่างใกล้ชิด ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนดียิ่งขึ้นรู้จักการปรับตัวเข้ากับสังคม และกลุ่มเพื่อนได้ดี รู้จักยับยั้งอารมณ์ฝ่ายอกุศลที่แสดงออกทางกายวาจา เช่น ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ทำความเดือดร้อนแก่ผู้ปกครอง และชุมชน รู้จักกตัญญูกตเวทิต่อผู้ปกครอง และสถานศึกษา ประพฤติตนเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตนมีจิตใจร่าเริงแจ่มใสไม่หดหู่ มีความเมตตาต่อเพื่อนๆ และคนอื่น รู้จักมารยาทเรียบร้อยดีงามทางสังคมไทย แต่งกายเรียบร้อยมีวาจาสุภาพให้ความเคารพบูชาผู้มีพระคุณรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายตรงต่อเวลาละเลิกสิ่งเสพติดให้โทษซึ่งเป็นเหตุให้เสียทรัพย์เสียสุขภาพ

Thesis Title : A Study On the Efficiency Of Buddhist Studies Subject Taught By the Dhamma Teachers in Weruwanwittaya School, Nongphai Sub-district, Thawatburi District, Roi-Et Province

Researcher : Phrakhru Thawathindhawong (Sakong/ Indavavso)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Phramaha Daosayam Vajirapanyo, Pali VI, B.A. (Thai), M.A., Ph.D. (Pali & Theravada Buddhism)

: Assist.Prof.Dr.Suwin Thongpan B.A.(Phil.), M.A.(Phil.),Ph.D.(Phil.)

: Dr. Phaatoon Suanmafai, Pali IV, B.A. (Ed.), M.A. (Bud.), Ph.D. (Bud.)

Data of Graduation : 31 March 2013

ABSTRACT

There were 3 main objectives of this thesis: 1) to study the historical background of teaching and learning Buddhist studies subject of the Dhamma teachers in Weruwanwittaya School, 2) to study the process of teaching and learning Buddhist studies subject of the Dhamma teachers in Weruwanwittaya School, 3) to study the efficiency of Buddhist studies subjects of the Dhamma teachers in Weruwanwittaya School. However, this thesis was conducted based on mixed research methodology: qualitative and quantitative. The target populations in this study were school administrator, teachers, the committee of the Weruwanwittaya School, and Dhamma teachers, 8 in total (both monastic member and lay people). The populations in this study were 84 of the elementary education grade 4-6 students, and had reliability at 0.87. This study sampling the sample by means of Krejcie and Morgans' method in which it had 70 samples. Furthermore, the statistics used in this study were: Mean and Standard Deviation (S.D.).

The result of the study found that

Historically, Weruwanwittaya School was one of the leading Buddhist ideological schools that applied the Buddhist principles in running educational activities for the total quality of both educational achievement and that of ethical value of the students. The Buddhist

ideological schools were the schools that organized learning activities and teaching processes in various forms, and not only aimed at total quality of the educational achievement but also the well-being and happiness of the students. Therefore, those teachers who taught in Buddhist ideological schools needed to apply various teaching techniques and attractive teaching material.

For the teaching of Buddhist Studies subjects of the Weruwanwittaya School in Weruwanwittaya School, Nongphai Sub-district, Thawatburi District, Roi-Et Province, the study found that ,at the whole picture and in each aspects, the engaged approach resulted in high scale. While, examining in each aspect found that 4 aspects resulted in high scale and 2 aspects results in the middle scale, which categorizing from the lowest to the highest as following: in organizing learning activities, in teaching, in preparing the teaching materials, educational evaluation, and additional activities that supported to the curriculum.

Last but not at the least, this study found that the efficiency of Buddhist studies subjects of the Dhamma teachers in Weruwanwittaya School was very successful especially the activities that supported to the learning progress, the activities held on the Buddhist auspicious days. All those activities paved the right path to the students in living; therefore, they behaved in desirable characteristic such as study hard, not doing harm to the other fellows, be patient and compassionate, and be grateful to their parents and the education institution. Furthermore, they didn't engage in things that led to ruin; on the contrary, spoke nice words, respected to the parents and be responsible to the given task.